

Sigte, at Ophøvelsen af et ganske nyt Theater vil i saamange Henseender medføre store Ulemper og Forsinkelser, at den hele Sag kan blive meget tvivlsom. Som en af de dermed forbundne Ulemper skal jeg blot anføre det nødvendige Ophold af Theatrets Virksomhed, hvilket vil være meget skadeligt i pecuniær Henseende, og det er dog aabenbart et Moment, der fortjener i høj Grad at komme i Betragtning. Med disse Bemærkninger skal jeg gjentagende anbefale de ærede Medlemmer at vedtage Forslaget.

Ordføreren (Steen): Det er unegteligt, at der kan drives Misbrug med Hensyn til en Imødekommen fra Thingets og dets Medlemmers Side ligeoverfor Ministeriet, ligesom man ogsaa kan drive Misbrug med en outreret Opposition ligeoverfor en enkelt Minister; det er en Betragtning, hvori den ærede Rigsdagsmand for Aalborg Amts 1ste Valgkreds (Zahle) har fuldkommen Ret; men jeg troer ikke, at den med Føje kan anvendes paa nærværende Sags Stilling. Jeg troer, at det fra Udvalgets Side er gjort fuldkommen klart, at man ikke er gaaet ind paa den foreliggende Sag, uden at have overbeviist sig om, at man burde gaae ind derpaa, idetmindste har jeg gjort mig Umage for at fremstille, paa hvilken Maade Udvalget har behandlet Sagen, ligesom jeg ogsaa troer, at det nu har viist sig, at der ikke var nogen særdeles Tilbøielighed til Imødekommen med Hensyn til dette Forslag, men at man først er gaaet ind derpaa, efterat have overbeviist sig om, at Forandringen var nødvendig, og at det var klogt at gjøre den nu. Det kan undertiden faae Udseende af, at en overdreven Imødekommen finder Sted, naar man, efterat have confereret med Ministeren, eller efterat have hørt Ministeren heri Thinget, finder sig foranlediget til at stemme i den af ham ønskede Retning; men jeg troer ikke, at en saadan Fremgangsmaade ialmindelighed kan karakteriseres saaledes, som den nævnte ærede Rigsdagsmand har gjort, idet det visnok med Rimelighed kan antages, at de fleste Medlemmer stemme efter den Overbeviisning om Sagens hele Bessaffenhed, som de have faaet; det er heller ikke usand-

synligt, at den Minister, der kjender de Forhold, der ligge under ham, kan fremføre Ting, der ere saa oplysende, at Enhver er nødsaget til at give efter, selv om han skulde være tilbøielig til at stemme i en anden Retning. Jeg maa imidlertid tilføie, at jeg allerede inden Forhandlingernes Begyndelse har været overbevist om, at Forslaget burde tages til følge; jeg er ikke gaaet til denne Sag med Lyst, men af Nødvendighed, og efterat have fulgt Forhandlingerne, har jeg ikke kunnet Andet end finde min oprindelige Mening i højeste Grad bestyrket ved hvad der er anført.

Jeg skal ikke lægge nogen overdreven Vægt paa Theatrets Stilling som Nationaltheater, uagtet jeg ogsaa troer, at det har nogen Betydning; men jeg mener dog at burde gjøre opmærksom paa, at den ærede Rigsdagsmand for Aalborg Amts 1ste Valgkreds (Zahle) har Ret, naar han antager, at Theatret kun virker paa en ringe Deel af Befolkningen. Dersom han dermed sigter til, at Theatret kun er til Gavn for de af Kjøbenhavns Beboere, for den Deel af Kjøbenhavns Befolkning, der søger Theatret, saa har han visnok Ret; men han forglemmer da, at Theatret indirekte ad andre Veie kommer til at virke paa Befolkningen, deels ved Udbredelsen af det musikalske Element gennem Theatrets Capel, og deels derved, at Theatret er en Skole, et Mønster, eller idetmindste burde være et Mønster for andre Theatre i Provindserne, hvoraf der jo gives flere. Tøvrigt er dette Noget, hvorpaa jeg, som anført, ikke skal lægge særdeles Vægt; dog troer jeg, at jeg for at forebygge en urigtig Opfattelse af Forholdene bør bemærke, at naar det af den nævnte Rigsdagsmand er blevet anset som ønskeligt, at det hele Theatervæsen gaves fuldkommen frit, at der gaves fuldstændig Frihed til paa andre Theatre at opføre Stykker, der opføres paa det Kgl. Theater, maa en saadan Frihed dog aabenbar taale en vis Begrænsning; thi man maa jo dog erindre, at det Kgl. Theater erhverver en stor Deel af sit Repertoire ved pecuniære Dpoffresser, og man kan dog ikke forlange, at de saaledes erhvervede Stykker uden videre skulle kunne opføres andre Steder.